

דו"ח סיכום כינוס נצרת 2006

מפגש מנכ"ל משרד רה"מ ומנכ"ל משרד ממשלה עם ראשי הרשויות הערביות

תוכנית הממשלה לשיקום הישובים הערבים בעקבות המלחמה

נצרת, 19 בספטמבר 2006

מוגש בידי שולי דיכטר ועלי חיידר

רשימת המשתתפים הדוברים:

עו"ד עלי חיידר - מנכ"ל עמותת סיכוי (מנחה האירוע)

פרופ' יצחק גלנור-יו"ר עמותת סיכוי

שאוקי ח'טיב - יו"ר ועד ראשי הרשויות וועדת המעקב

ראמז ג'ראיסי - ראש העיר נצרת

שיח' האשם עבד אלרחמאן - ראש העיר אום אלפחם

רענן דינור - מנכ"ל משרד רוה"מ

שמואל אבואב - מנכ"ל משרד החינוך

משה שיאון - מנכ"ל משרד הרווחה

חיים פוליאקוב - סמנכ"ל משרד השיכון

אודי שנטל - משנה למנכ"ל משרד התמ"ת

הרצל גדז - הממונה על מחוז הצפון, משרד הפנים

יגאל שחר - הממונה על מחוז חיפה, משרד הפנים

דוד מלכא - רשות למס-רכוש

באולם נכחו גם פקידים בכירים נוספים: איציק תומר ועבדאללה ח'טיב ממשרד החינוך, עוזי שמיר ממשרד

הבינוי והשיכון, אודי פראוור וד"ר איימן סוף ממשרד ראש הממשלה, יוסי רוסו וישי שורק ממשרד המשנה

לראש הממשלה, ואורי קידר ממשרד התמ"ת.

בנוסף לבכירים מהמשרדים הממשלתיים נכחו נציגים בכירים ממרכז השלטון מקומי, וועד ראשי הרשויות

המקומיות הערביות, שתי"ל, מרכז אלטופולה, מוסאוא, נשים נגד אלימות, ועדת המעקב לענייני החינוך הערבי, פורום מנהלי לשכות הרווחה, אגודת הפסיכולוגים הערבים, המרכז הערבי לתכנון אלטרנטיבי, קול העובד, יוזמות קרן אברהם ושירה הרצוג מקרן כהנוף.

לקראת הכנס:

לקראת הכנס קדמה עבודה של עמותת סיכוי בשני מישורים: מול משרד ראש הממשלה ומול ועד ראשי הרשויות.

מול **ועד ראשי הרשויות** מילאו נציגי סיכוי (עלי חיידר ואיימן עודה) בעת המלחמה תפקיד מרכזי בהתארגנות המוסדות של החברה הערבית להנגשה של שירותים לתושבים תוך כדי המלחמה ובעקבותיה. בכך הגבירו עוד את האמון של וועד ראשי הרשויות בסיכוי.

מול **משרד ראש הממשלה** הוגבר בחודשים האחרונים הלחץ של עמותת סיכוי (שולי דיכטר, איימן עודה ורחלה ינאי) להבטחת חלוקה שוויונית של המשאבים לפיתוח הגליל בעקבות המלחמה. מהלכי החודשים האחרונים היו שיא במאמצים הנמשכים מזה מספר שנים מול המועצה לביטחון לאומי כגוף המטה של משרד רוה"מ לתכנון המדיניות כלפי האזרחים הערבים. המאמצים כללו מפגשים רבים מאד, חילופי מסמכים ובעיקר - לחץ לשינוי מדיניות ההפליה. בחודש יוני 2006 "התאזרח" התפקיד ועבר למשרד ראש הממשלה.

שני מהלכים אלה הבשילו לכדי הצעה של עמותת סיכוי שהועברה מיד לאחר הפסקת האש להפגיש את שני הגורמים, וזאת כדי להבטיח את החלוקה ההוגנת והשוויונית של משאבי המדינה (4.26 מיליארד ₪) אשר תוכננו לפיתוח הגליל לאחר המלחמה.

כשליש מסכום זה הוא ממקורות של העם היהודי, אשר באופן מסורתי מחולק ליהודים בלבד. בכנס התחייב מנכ"ל משרד רוה"מ שהממשלה תיקח אחריות על חלוקה שוויונית של המשאבים גם ממקור זה. יש לציין כי בשנתיים האחרונות עמותת סיכוי פעילה מאד גם ביצירת זרם מודעות בקרב יהדות העולם לסוגיית ההפליה בישראל.

מטרות הכינוס:

1. להציג תוכניות והיערכות הממשלה לשיקום נזקי המלחמה ברשויות המקומיות הערביות.
2. להבטיח חלוקה הוגנת ושוויונית של משאבי המדינה שמחולקים בעקבות המלחמה.
3. להנגיש המשאבים המיוחדים לרשויות המקומיות הערביות ולציבור הערבי.
4. לקיים קשר בלתי אמצעי בין הפקידים הבכירים במשרדים הממשלתיים לראשי הרשויות המקומיות הערביות באיזור חיפה והצפון.
5. להציג את הדרישות והצרכים של הרשויות הערביות, איתור דרכים להיענות להם וזירוז הטיפול בצרכים והדרישות אלה.

התנהלות הכינוס:

מושב ראשון: מפגש של ראשי הרשויות הערביות עם נציג מס רכוש, בהנחיית שיח' האשם עבד אלרחמאן, ראש העיר אום אלפחם.

מושב שני: המפגש עם מנכ"ל משרד ראש הממשלה ונציגי המשרדים האחרים

את המושב הזה פתח והנחה עו"ד עלי חיידר, מנכ"ל שותף של סיכוי. שאוקי חיטיב יו"ר ועד ראשי הרשויות המקומיות, פתח בתיאור מצב הרשויות המקומיות הערביות ומנה את הצרכים המיידים, שאוקי חיטיב אמר כי "אף אחד לא מזלזל בסכומים ובכוונות הממשלה להשקיע, אבל יש להבין שמצב הרשויות הוא לפני קריסה טוטלית, יש צורך בהזרמת סכום כסף מיידי, כאינפוזיה הכרחית להצלתן". לאחר מכן ברך ראש העיר נצרת, ואחריו פרופ' יצחק גלנור, יו"ר שותף של עמותת סיכוי, אשר הדגיש את חשיבות הדיאלוג בין מנהיגות הציבור הערבי לבין פקידי הממשלה, כי לא יצליח שום דבר בלי הדיאלוג הזה. בנוסף לכך הדגיש את חשיבות קיום ההבטחות מכיוון שהציבור הערבי כבר שמע הבטחות רבות גם מראשי ממשלה אך ההבטחות לא מומשו. לאחר מכן הציג מנכ"ל משרד ראש הממשלה, מר **רענן דינור**, את תכניות הממשלה בכל אחד מהמשרדים הממשלתיים, ואמר כי יחולקו במהלך השנה הבאה 4.26 מיליארד ₪. דינור ביקש מראשי הרשויות הערביות להביא את סדר העדיפויות שלהם בפני הממשלה מכיוון שראשי הרשויות הם היחידים שיודעים זאת. דינור הוסיף, כי הממשלה מגייסת כספים נוספים מהעם היהודי ותקצה מכסף זה גם לרשויות הערביות. לפי דברי דינור, שצוטטו בהבלטה באמצעי התקשורת, יתחלקו התקציבים לחיפה והצפון בשנה הקרובה בצורה של שליש-שליש-שליש, דהיינו שליש ליהודים, שליש לערבים, ושליש לתשתיות על. האחריות על ביצוע הפיתוח וחלוקת התקציב תוטל על משרד המשנה לראש הממשלה (משרד נגב-גליל).

אחרי מנכ"ל משרד ראש הממשלה הציגו את תכניות משרדיהם מר **שמואל אבואב**, מנכ"ל משרד החינוך, מר **משה שיאון** מנכ"ל משרד הרווחה, מר **חיים פוליאקוב**, סגן מנכ"ל משרד הבינוי והשיכון, **אודי שנטל**, המשנה למנכ"ל משרד התמ"ת, **יוסי רוסו**, ממשר המשנה לראש הממשלה לפיתוח הנגב והגליל. בתום הפגישה פנה עו"ד עלי חיידר למנכ"ל משרד ראש הממשלה וביקש שיתחייב לבוא בעוד שישה חודשי ולפגוש שוב אותם ראשי רשויות לדווח על ההתקדמות בביצוע ולשמוע את דעותיהם. מנכ"ל משרד רוה"מ נעתר לבקשה, לבוא לכנס נוסף באותו פורום.

סיקור תקשורתי:

הכינוס זכה לסיקור תקשורתי רחב בשפה העברית והערבית, באמצעי התקשורת האלקטרונית והכתובה: ערוץ 1, ערוץ הטלוויזיה הישראלית בערבית, ערוץ "הוט" בערבית ובעברית, קול ישראל בערבית, קול השלום, הארץ, YNET, NRG, כל אלערב, פאנורמה, חדית' אלנאס, אלבידר, רדיו אלשמס ואמצעי תקשורת אחרים.

תובנות ומסקנות ראשונות:

1. זו הפעם הראשונה שמנכ"לי משרדי ממשלה מגיעים יחד למשרדי ועד ראשי הרשויות המקומיות ונפגשים עם ראשי הרשויות באופן ישיר ומקשיבים לצרכים שלהם. זה היה מפגש עבודה מקצועי-ציבורי, ולא מפגש פוליטי שבו נאמרות הצהרות שאין להן כיסוי.
2. זוהי הפעם הראשונה בה העיקרון המנחה לחלוקת משאבי הממשלה הוא שוויון בין יהודים לערבים,

- בהתחשב בחלקם באוכלוסייה, ואף נלקחת בחשבון העדפה מתקנת. (בצפון - 40% מהאוכלוסייה הם ערבים והתקציב לפיתוח בתחומי הישובים מחולק חצי-חצי, כאשר השאר לתשתיות-על).
3. בויכוח בין גישת הפיתוח (פיתוח של הישובים הערבים ביחס לעצמם) לבין גישת השוויון (פיתוח הישובים הערביים ביחס לשכניהם היהודיים) הושגה התקדמות משמעותית לטובת גישת השוויון. מנכ"ל משרד רוה"מ קיבל עיקרון זה, והדגיש אותו בחלוקת תקציב הפיתוח. בהתאם לכך הופיע עיקרון השוויון במצגות של משרד הממשלה האחרים.
4. נוכחנו שוב כי חשוב מאוד קיום הקשר עם ממלאי תפקידים בכירים, אשר נמצאים בתפקידים שלהם במשך זמן רב(להבדיל משרים אשר מתחלפים די מהר) ובידיהם מרוכז הכוח בפועל והיכולת לקבל החלטות והקצות תקציבים. מצד הממשל הוביל את המהלך אודי פראוור, אשר פעל במסגרת המל"ל ועבר לאחרונה למשרד רוה"מ. עמו יש לנו קשר קבוע ויציב מזה כשלוש שנים. קשרים קבועים נוספים יש לנו עם אודי שינטל ואורי קידר (תמ"ת), עוזי שמיר (שיכון) ואחרים שהשתתפו בכינוס.
5. הפגשת נציגי הממשלה מזה וועד ראשי הרשויות מזה בכינוס של עמותת סיכוי נותנת לסיכוי קרדיט רב משני הצדדים, ושמה את סיכוי על מישור של פעילות אדבוקציה אפקטיבית יותר מתמיד. כעת שוקדים בסיכוי על הכנת תכנית לשכלול פעולת האדבוקציה מול משרד הממשלה השונים בעקבות הכינוס. תכנית זו לשנת 2007 תוצג בקרוב ותכלול הצעת מבנה פעילות חדש.
6. ההתחייבות של מנכ"ל משרד ראש הממשלה לבוא בעוד שישה חודשים ולתת דין וחשבון ולקיום קבוצות עבודה יותר מצומצמות, הינה צעד חיובי וחדש בדרך העבודה של השלטון.
7. התקשורת גילתה התעניינות רבה בכינוס וזה הווה הזדמנות עבור סיכוי והאג'נדה שלה להיות על סדר היום הציבורי. התייחסות רצינית של הגורמים בעלי עניין בחברה הערבית ובמשרד הממשלה לעוצמת הכוונות והפעילות ורמת החשיבה והביצוע בעמותת סיכוי.
8. הכינוס התקיים שש שנים אחרי אירועי אוקטובר, ושלוש שנים לפרסום דו"ח אור ולכן הכינוס שם את המלצות אור ואי ביצועם תחת אור הזרקורים.